

Макаръ Хаджи Калфа да туря Враня въ кюстендилския санджакъ, ние нѣмаме извѣстия: присъединявана ли е била нѣкога Враня къмъ Константиновото княжество, което е обемало: Велбуждъ, Дупница, Трънско, Прѣшово, Жеглигово, Кратово, Злетово, Щипъ, Кочани, Пиянецъ, Малешево, Петричъ, Мелникъ, Струмица, Радовишъ, Дойранъ, Боемия, Тиквешъ, Велесъ или не. Знае се само, че слѣдъ Константина Враня, Прѣшово и Иногощъ били заети отъ кесарь Углеша, независимъ войвода, който участвуvalъ въ боеветъ срѣщу турцитѣ отъ страна на срѣбския деспотъ Стефана<sup>1)</sup>.

Градътъ Враня е подпадналъ напълно подъ турска власть на 1 юни 1455 год.<sup>2)</sup>. Българската си физиономия обаче, и българския характеръ на своето население той е запазилъ прѣзъ всичкото време на дѣлгото турско владичество. За това свидѣтелствуватъ, прѣди всичко, много чужди пѫтешественици, които сѫ намирали въ него българи и само българи. За български градъ смытатъ Враня и мнозина сърби до годинитѣ, въ които срѣбскиятъ стремежи къмъ юго-изтокъ и изтокъ взеха прѣднина и поставиха шовинистичните чувства по-горѣ отъ обективната истина. Единъ бѣгъль погледъ само върху материалитѣ, додадени къмъ тази книга, както и къмъ книгитѣ, вече не еднажъ цитирани отъ настъ, на уважаемитѣ професори Йор. Ивановъ и А. Иширковъ, е достатъченъ да ни убади въ това. Ако е могло да става дума и за друго население въ този градъ и въ неговата покрайнина, освѣнъ за българско, то е било албанското. И до края на първата половина отъ миналото столѣтие борбата за първенство и надмощие, наврѣмени твърдѣ остри и жестока, се е водила между тия двѣ народности. За сърби не е ставало дума, па и не е могло да става, защото такива е нѣмало, както ги нѣмаше и до деня, въ който Враня, слѣдъ

у нас зове само „Вране“ и да се не зове Голубињемъ, али нас један од ных стаде уверивати, да је се звало Голубињемъ и оде и допесе једну мацу, у којој доиста, стајаше код имена *Вране* и *Голубине*. По тада, кадъ год смо с ким о Врану говорили, причали смо да је се у „старо време“ звало Голубињемъ... а иста, наши су има стари причали да је се Вране, од „пантевека“, звало *Вранъмъ*, а да је се Марково кале звало „Голубињев град“, јер је у њему живео „војвода Голубић“. Лесно може да се обясни, слѣдователно, какъ това име е достигвало и до редакцията на вашия в. „Право“. Този разказъ иде да подкрѣпи косвено и твърдѣнието ни, че началото на срѣбската пропаганда трѣбва да се дати къмъ 1848 год. — Ка историји града Врана и негове околнине, од Јован X. Васильевића, Годишњица Николе Чупића, гл. XVI, 1896 г., стр. 281—282.

<sup>1)</sup> Йор. Ивановъ, стр. 129—130.

<sup>2)</sup> Миличевић, стр. 298. Също — Јован X. Васильевић, стр. 286.